

17.1.2024

Digitalisaation edistämisen työryhmä – 1. kokous

KOKOUSMUISTIO

Ajankohta

Keskiviikko 17.1.2024, klo 10.30–12.00, Teams-kokous

Osallistujat

- Essi Lojander, TEM, pj.
- Kimmo Kari, TEM, sihteeri
- Ariann Grandell, TEM
- Anna Cheung, Migri
- Roosa Mantila, Migri
- Tuomas Untamo, Migri
- Ismo Parviainen, SM
- Anu Polojärvi, SM
- Riina Keskinen, UM
- Mikko Nenonen, UM
- Minna-Kaisa Liukko, UM

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:30.

2. Esittäytymiset

3. Organisoituminen, ml. työsuunnitelman läpikäynti ja hyväksyntä sekä vastuunjaosta sopiminen - Lojander, TEM

Lojander kertoi työ- ja koulutusperusteisten lupamenettelyiden kehittämistyön taustoista sekä ohjaus- ja kehittämistyön rakenteesta nykyisellä hallituskaudella. Työryhmän taustalla on Talent Boost -toimenpideohjelma ja hallitusohjelman digitalisaatioon liittyvät kirjaukset. Jos ryhmälle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta aikataulut käyvät liian tiukaksi, voidaan tarvittaessa harkita jatkokauden esittämistä ohjausryhmälle. Osana työtä muodostetaan näkemys siitä, miten työtä jatketaan toimikauden päättymisen jälkeen

Työryhmä hyväksyi ryhmän tavoitteet, työskentelytavat, työpaketit, tuotokset ja kokouskäytännöt esityksen mukaisesti (LIITE 1). Kokousvaraukset jatkossa 2 tuntia, tiivistetään asioiden käsittelyä, kun mahdollista. Anna Cheung (Migri) valittiin työryhmän

varapuheenjohtajaksi. Sovittiin, että työn etenemisen varmistamiseksi kokouksissa määritellään selkeät määräajat työskentelylle.

Todettiin, että hyvien ja huonojen käytänteiden tunnistaminen on tärkeä osa tietojärjestelmän kehittämisen ja lainsäädännön yhteensovittamista. Lähtökohtana on, että lainvalmistelijat tuottavat reunaehdot, ja tavoitteena olisi tilanne, jossa tietojärjestelmäkehittäjät ja säädösvalmistelijat puhuisivat samaa kieltä ja vaikutuksia voitaisiin arvioida riittävän varhain. Sekä tietojärjestelmä- että taloudelliset vaikutukset pitäisi miettiä jo alkuvaiheessa. Työryhmän työlle on selkeä tilaus ja toiveena on, että tuotoksia voidaan hyödyntää laajasti.

Keskusteltiin työpaketeista ja tuotoksista työsuunnitelman pohjalta. Säädösvalmistelujen jälkiarviointia koskevan tuotoksen (1.1) osalta todettiin, että lainsäädännön soveltamisen mahdollistamiseksi tehtävässä järjestelmäkehityksessä Migrillä on suurin rooli, mutta TE-toimistoa voisi myös osallistaa kyselyyn. Todettiin, että lainvalmistelijat oleellista sisällyttää kyselyyn. Huomioitava myös, että järjestelmäkehitys ei osallistu suoraan lainsäädäntövalmisteluun, vaan substanssilla on rooli.

Toinen työpaketti sisältää kokonaisarkkitehtuurikuvauksen, tietojärjestelmäarkkitehtuurin kuvaamista on Migrissä jo käynnistetty. Sovitetaan työtä Migrin aineistoon ja tarkemmat aikataulut määritellään Migrin työtilanne (kilpailutus) huomioiden. Tarkoituksena luoda kokonaisuus, josta hyötyä kaikille ja tähän työryhmältä tarvitaan nostoja. Vaihtoehtona voisi olla toteuttaa tietojärjestelmien arkkitehtuurikuvaus ostopalveluna siten, että se palvelisi sekä Migriä että UM:tä myös tulevana vuosina. **Sovittiin**, että selvitetään ostopalveluvaihtoehtoa, Lojander selvittää TEM:n mahdollisuudet rahoittaa hankinta, UM mahdollisesti kyvykäs toteuttamaan hankinnan. Perheen yhdistämisen toimeentuloedellytyksen VN-TEAS:n selvitykseen liittyen on tehty prosessikuvausta. **Sovittiin**, että Lojander selvittää onko aineistossa digiryhmän työssä hyödynnettävää.

Työsuunnitelma on ollut Tiimerissä kaikkien täydennettävänä, ja jos edelleen muutostarpeita, ne tulee tehdä mahdollisimman pian. **Työryhmä hyväksyi työsuunnitelman.** **Sovittiin** lisäksi, että työsuunnitelmaa päivitetään työn aikana tarvittaessa, ja muutokset tehdään suunnitelmaan trackereitä käyttäen.

Keskusteltiin digitalisaation käsitteestä, joka merkitsee laajasti esim. automaatiota ja sähköistä asiointia. Tässä ryhmässä tulokulma liittyy enemmän tietojärjestelmiin ja siihen mitä muutoksia säädösvalmistelulla on tiedonhallintaan. **Sovittiin**, että tehdään työhön liittyvä käsitteistön määrittely osana tuotosta 1.2 (toimenpide-ehdotus). Lojander tarkentaa myös työsuunnitelmaa käsitteistön osalta.

Sovittiin, että digikehityksen tiekarttaseurantamateriaali toimitetaan lähtökohtaisesti kirjallisesti ryhmän jäsenille Migrin vetämän yhteistyöryhmän kautta, ja käsitellään kokouksessa vain, jos välttämätöntä.

4. Työpaketti 1, tuotos 1.1: Migrin kyselypohjan läpikäynti ja täydentäminen, Mantila TEM + jokaisen jäsenorganisaation ehdotukset kyselyn täydennyksiksi

Kommentteja ei käyty läpi kohta kohdalta.

Sovittiin, että jälkiarviointikyselyn jäsenystä muutetaan siten, että kronologisen jäsenyyksen sijaan ryhmitellään erilaiset toimintaan osallistuvat tahot (järjestelmäkehittäjät, lakivalmistelijat, substanssi), joille kysymykset kohdistetaan. Todettiin, että laajemmat lakimuutosten vaikutusarviointit tehdään digiryhmän työstä erillisenä, TEM:ssä Stenman-Huuskonen vastaa jälkiarvioinnin koordinoinnista.

Sovittiin, että Migrissä tuotetaan seuraava versio kyselystä käydyin keskustelun pohjalta kirjallisille kommenteille. Lakivalmistelussa mukana olevat henkilöt katsovat myös sisältöä. Sihteeristö katsoo jakelulistat valmiiksi, Kari koordinoi.

Sovittiin, että Mantila toimittaa 26.1. mennessä seuraavan version kyselystä kommenteille Tiimeriin. Kommentointiaikaa 2. helmikuuta asti. Kysely avataan viikolla 6 ja vastausaikaa annetaan hiihtolomista johtuen 3 viikkoa.

5. Työpaketti 1, tuotos 1.2: Työryhmän jäsenorganisaatioiden tarpeet säädösvalmistelun ja digitalisaation yhteensovittamista koskevan ehdotuksessa huomioitavaksi, kukin jäsenorganisaatio esittelee omansa.

SM: Lainvalmistelulta vaaditaan laajemminkin ajattelun muutosta. Digitalisaation sijaan käytetään lähtökohtaisesti tietojärjestelmäkehitys-käsitettä, joka eksaktimpi käsite kuvaamaan työryhmän tehtäväkenttää. Valmistelupohjassa on tiedonhallintalain asettama velvoite tarkastella vaikutuksia, mutta riskinä on, että aikataulupaine on kova säädösvalmistelussa, eikä arviointeihin jää riittävästi aikaa. Säädösvalmistelun työryhmään tulisi ottaa tietojärjestelmäkehittäjä mukaan jo alkuvaiheessa.

UM: Riittävä ennakointi soveltamisen suhteen ja digitalisaatiotarpeiden huomioiminen säädösvalmistelun eri vaiheissa tärkeää. Resursoinnin varmistaminen itse kehitystyöhön sekä ohjeistuksen jalkauttamiseen. Riittävästi aikaa edustustojen kouluttamiselle ja uusien toimintatapojen omaksumiselle. Oltava selkeä tiekartta tulevista digitalisaatiotoimista ja muutoksista ja niistä tulee viestiä selkeästi ja oikea-aikaisesti. Pyritään selkokieliseen viestintään ja välttämään liian teknisiä kuvauksia viranomaisten välillä. Yhteistyö vastuu ministeriön ja lainsäädäntömuutoksia toteuttavien eri viranomaisten kanssa on lisääntynyt, mutta yhteydenpidon tapoja ja tiedonvaihtoa viranomaisten välillä tulee edelleen kehittää.

Todettiin, että yhteisen kielen rakentaminen puolin ja toisin oleellista, lisäksi tärkeää rakentaa aikataulu alusta asti läpinäkyväksi. Huomioidaan nostot toimenpide-ehdotusta kirjoitettaessa. Oleellisimman käsitteistön määrittely osaksi ehdotusta (esim. digitalisaatio vs. tietojärjestelmäkehitys), terminologian oltava selkeää. Toimenpide-ehdotuksen yhteydessä hyvä tarkastella kotimaisia verrokkeja, esim. VM/DVV/Vero.

Sovittiin, että säädöshankkeiden ja tietojärjestelmäkehityksen yhteensovittamisen toimenpide-ehdotuksen (tuotos 1.2) vastuutahona TEM, Tiukkanen ja Lojander. Seuraavassa kokouksessa alustava ehdotus toimenpide-ehdotuksen rungoksi, kirjoitustyö käynnistetään, kun jälkiarviointikooste valmis.

Sovittiin, että toimenpide-ehdotukseen sisällytetään jatkoehdotus, jossa otetaan kantaa laajemman digitalisaationäkökulman huomioista jatkossa, ml. verrokkimaiden käytännöt.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

12.3.2024

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12:00.

Liitteet LITE 1 Digitalisaation edistämisen työryhmä_organisointuminen_17012024
LIITE 2 UM tarpeet säädösvalmistelun ja digitalisaation yhteensovittamista...

Jakelu Ryhmän jäsenet